

FINESTRA D'OPORTUNITAT

La reforma horària: millor qualitat de vida

per Carles Ferrés

Agafem una màquina del temps i marxem al 16 de març de 1940. Post **Guerra Civil Espanyol** i en ple auge de la **Segona Guerra Mundial**, **Francisco Franco** pren la decisió de canviar el fus horari espanyol, que corresponia amb el del **Meridià de Greenwich** per ajustar-se a l'horari europeu, o segons diuen molts, a l'horari de l'Alemanya **d'Adolf Hitler**. La decisió es pren dies abans al·legant que "*la conveniencia de que el horario nacional marche de acuerdo con los de otros países europeos*". Aquesta mesura continua vigent 75 anys després perquè cop acabat el franquisme i el règim ningú canvia aquesta decisió, malgrat que en l'article 5 d'aquell document establia que "*oportunamente se señalará la fecha en que haya de restablecerse la hora normal*".¹

Aquest canvi fins fa molt poc anys no ha portat cap tipus de problema. De fet, estar amb el mateix fus horari que a la gran majoria de països europeus pot semblar positiu: ens equiparem amb la resta i així cada cop que travessem els **Pirineus** no hem d'estar tocant els rellotges. Però, també ha repercutit en molts aspectes de la vida: conciliar la vida laboral amb la vida familiar o el desgast i dèficit energètic d'Espanya.

Per què cal aquesta reforma?

L'horari estàndard de treball a Europa sol ser de 9 a 17 hores, amb una hora de marge per poder menjar. Temps suficient per a poder compaginar la vida familiar amb el treball. A Catalunya i en general a tot l'Estat Espanyol, l'horari es pot allargar fins les 19, 20 o 21 hores, també depenent del treball que es realitza. Amb aquests números hauríem de pensar que a més hores treballades més productivitat, però com sempre això no és així.

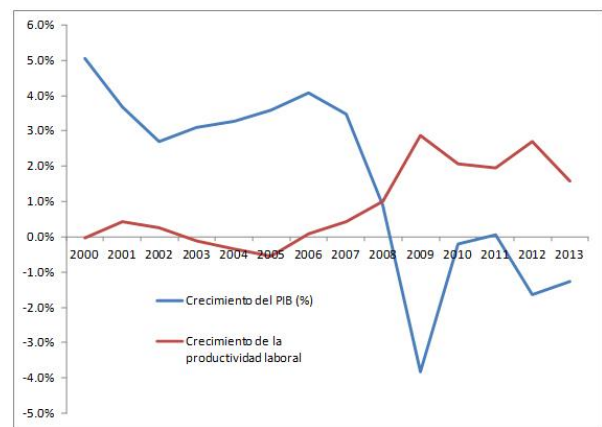
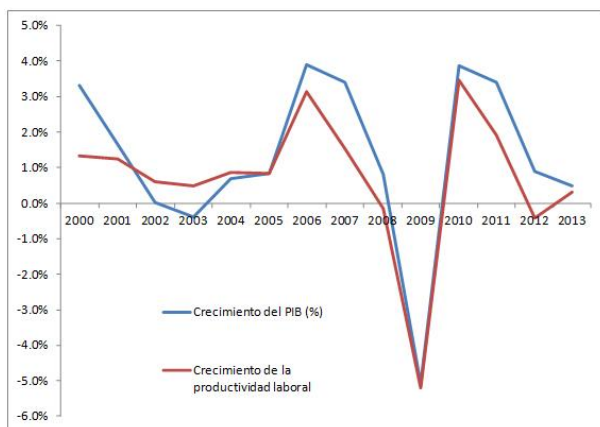
En el context actual a Catalunya, també es busca que la productivitat i la qualitat de vida dels catalans sigui la millor possible. S'han creat diverses iniciatives al respecte, però la [Iniciativa per a la Reforma Horària](#) s'ha consolidat com la referència en aquesta matèria i compta amb molts suports per mirar de tirar endavant aquesta reforma.

¹ <http://www.boe.es/datos/pdfs/BOE/1940/068/A01675-01676.pdf>

De fet, a l'abril de 2014 el **Parlament de Catalunya** va aprovar una **Comissió d'Estudi de la Reforma Horària (CERH)**, amb una durada de 6 mesos i que té per objectiu conèixer les iniciatives polítiques i legislatives perquè s'adopti la reforma horària a partir de l'1 de gener de 2016.² Per a tots aquells interessats en com evoluciona poden entrar [aquí](#) perquè hi trobaran tota la informació sobre la pròpia Comissió.

Per entendre la necessitat només cal anar a alguns fets:

- **Productivitat a la feina:** Catalunya i, en general Espanya, és un dels països de la Unió Europea on la productivitat és més baixa, malgrat fer moltes més hores “teòriques de feina”. Els gràfics que venen a continuació mostren part del problema:

Nivells de creixement del PIB i de la productivitat laboral d'Espanya (esquerra) i Alemanya (dreta).
Font: Conference Board per a la productivitat laboral i FMI pel PIB

- **Canvi de fus horari?:** s'entén que la idea seria tornar a l'horari “britànic”, però no és la principal raó de voler fer la reforma horària. Malgrat hi ha alguns experts que opinen que no seria mala idea retornar-hi. **Ignasi Buqueras**, president de la **Comissió Nacional per a la Racionalització dels Horaris Espanyols**, deia el següent en una entrevista a [ViaEmpresa](#): “Passar a tenir una hora menys faria que Espanya deixés de tenir la mateixa hora que bona part dels tòtems polítics i econòmics de la Unió Europea, com França i Alemanya”. I afegia: “Un canvi de fus horari és interessant però insuficient. La racionalització dels horaris laborals i, consegüentment, personals i familiars ha d'anar més enllà”.

² www.parlament.cat/activitat/bopc/10b301.pdf (pàgina 17 i 18)

- **Menys hores a la feina i amb horaris familiars:** és el principal problema i es pot veure en el dia a dia. Treballar menys hores però amb major eficiència finalment pot donar millor rendiment i augmentar la productivitat. Finalment s'ha d'aconseguir que el pare/la mare que treballa pugui conciliar la seva vida familiar de la millora manera possible. Com dèiem, un horari mol més adaptat al nivell europeu, començant entre les 8.00 i les 9.00 i acabant a les 17.00, amb un temps mínim però suficient per a menjar, amb un major aprofitament del temps, permetria millors horaris. Com més hores es treballa, major és el cansament i menys es realitza al cap dels dies.
- **Descansar les hores suficients:** com que els horaris són més amplis i al cap i a la fi, la diferència de les hores de començar a treballar són les mateixes amb Europa, el número d'hores que tenim per descansar és menor. De fet, Espanya és *el país que menys dorm de la Unió Europea, dormim 53 minuts menys que la mitjana perquè tenim uns horaris no racionalitzats*". Una mancança de descans que després es tradueix en *"menys productivitat, més estrès, major sinistralitat laboral, més fracàs escolar i un absentisme més elevat"*.³

Només amb 4 idees molt bàsiques ja ha quedat completament demostrat que la forma vida que es porta aquí condiona molta àmbits: laborals, familiars, educació i fins i tot de nivell de vida en general. Ja no és una qüestió de mirar de tornar al fus horari que tenia Espanya i Catalunya abans de 1940, que segons moltes persones seria necessària per adaptar-nos al que pertoca segons la nostra àrea geogràfica respecte al Sol, sinó fer una adaptació progressiva per assemblar-nos més a Europa i no pas anar per lliures i ser diferents. La gent s'hi juga la seva vida, la seva manera de ser i la progressió del país.

³ <http://www.viaempresa.cat/ca/notices/2013/10/-els-espanyols-perdem-el-temps-a-la-feina-2610.php>